

ning af en lidelse tillige er en beklædningsgenstand, der dækker et behov, som også findes hos ikke-invaliderede. Det skønnes derfor rimeligt, at det kan bestemmes, at de pågældende selv afholder et beløb på det nærmeste svarende til, hvad beklædningsgenstanden ville koste i anskaffelse. Der foreslås givet hjemmel til at decentralisere invalideforsikringsrettens beføjelser i henhold til denne paragraf. En lignende hjemmel findes allerede i folkeforsikringslovens § 60, stk. 10.

I forbindelse med bevillingen af hjælpemidler opstår spørgsmålet om betaling for nødvendig vejledning og opøvnning i brugen af hjælpemidlerne. Den gældende regel i folkeforsikringslovens § 60, stk. 1 a, giver alene hjemmel til ydelse af hjælpemidler, ikke til ydelse af vejledning i brugen af disse. Bestemmelsen i § 60, stk. 1, giver derimod hjemmel til ydelse af hjælp til opøvnning, men kun hvor dette er af erhvervsmæssig betydning for den pågældende. Den gældende bestemmelse vil således f. eks. ikke kunne anvendes på ældre personer, der ikke længere er i erhverv, eller på personer, der er invalideret i en sådan grad, at de er ude af stand til at påtage sig erhvervsmæssigt arbejde. For så vidt indøvnning i brugen af hjælpemidlerne ikke kan ske som led i særforsorg, vil den i almindelighed naturligt kunne finde sted i forbindelse med ophold på de almindelige sygehuse, eventuelt ambulante. Det bemærkes dog herved, at de institutioner, som modtager tilskud i medfør af § 5, i et vist omfang vil kunne yde en funktionstræning og opøvnning også til personer, der ikke kan forventes at blive egentlig erhvervsdygtige.

Til § 4.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den i folkeforsikringslovens § 60 indeholdte bestemmelse, for så vidt angår ydelse af hjælp til særlig sygebehandling. Den tager særlig sigte på betaling af sygebehandling af længere varighed, som er af betydning for erhvervsevnen, og kan kun anvendes i det omfang sygekassen ikke kan afholde udgifterne til den takstmæssige betaling eller alene afholder en del heraf.

Bestemmelsen er alene skønnet nødvendig som supplement til de bestående betalingsmuligheder, og dens anvendelsesområde vil blive indskrænket i det omfang, de pågældende specialsygehuse måtte indgå aftaler med de pågældende sygehuse om, at visiteringen og betalingen ordnes gennem disse, således at der alene betales den sædvanlige sygehustakst.

Der vil formentlig navnlig blive tale om betaling for ambulante behandling på de ortopædiske afdelinger under Samfundet og Hjemmet for Vanføre,

behandling på kolonien Filadelfias epileptikerafdeling og nervesanatorium og på visse større kuranstalter som gigtsanatorierne og Følkekuren ved Hald. Betaling for ophold på de almindelige sygehuse vil derimod i reglen være dækket gennem sygekassens betaling.

Til § 5.

Bestemmelsen fastslår, at der kan ydes driftstilskud til institutioner og andre foranstaltninger, der påtager sig nærmere angivne arter af revalideringsvirksomhed, samt tilskud og lån til oprettelse af sådanne.

Bortset fra lovgivningen om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse, jfr. ovenfor under II. 5., har der ikke hidtil været lovhjemmel til ydelse af tilskud til de her nævnte foranstaltninger, for så vidt foranstaltningen ikke har kunnet henføres under reglerne om særforsorg.

Som berørt i de almindelige bemærkninger har mangelen af almindelige lovregler om tilskud til revalideringsinstitutioner medført, at man som en foreløbig løsning har finansieret en række i de senere år oprettede institutioners drift væsentligst gennem takstbetaling for henviste enkeltpersoner, særlig i henhold til folkeforsikringslovens § 60 og forsorgslovens § 66 (som kontrolleret familieplejeudgift), men i mindre omfang også i henhold til ulykkesforsikringslovens § 21 og forsorgslovens § 30, stk. 2. Etableringsudgifter for de nævnte institutioner er som ligeledes berørt afholdt ad forskellige veje, således som de økonomiske muligheder i hvert enkelt tilfælde har været til. I bilag 2 findes en oversigt over en række revalideringsinstitutioner og disses finansieringsforhold.

Den usikkerhed, der har hersket på dette område, har dannet en væsentlig hindring for revalideringsarbejdets udbygning. Dels har forskellige muligheder for lokalt initiativ ikke kunnet komme til udfoldelse på grund af tvivl om planernes økonomiske gennemfærlighed, dels har det ikke været muligt at tilvejebringe fornøden planmæssighed og koordination ved oprettelsen af institutioner.

Selv om det ikke vil være muligt på indeværende tidspunkt at udforme faste regler om størrelsen af de tilskud eller lån, der kan komme på tale til de forskellige arter af institutioner, må selve den omstændighed, at der tilvejebringes en almindelig lovhjemmel til ydelse af sådanne tilskud eller lån antages at indebære en værdifuld spore til udfoldelse af initiativet rundt om i landet.

En rammeregul som foreslået bygger på den udtrykkelige forudsætning, at der, ikke mindst fra kommunernes side, vil blive ydet en økonomisk